ΣΕ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΖΟΝΤΑΙ ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΔΥΟ ΣΤΙΣ ΔΕΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Νέα επιδείνωση τζίρων-απασχόλησης στη Θεσσαλία

• Αποκαλυπτικά για τις συνθήκες επιχειρηματικής δραστηριότητας τα στοιχεία της έρευνας του ΙΝΑΝΕΠ

michou@eleftheria.gr

Για μείωση τζίρου αλλά και συρρίκνωση των θέσεων απασχόλησης κάνουν λόγο οι εκτιμήσεις των επιχειρηματιών και στους τέσσερις θεσσαλικούς νομούς, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα του Ινστιτούτου Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας (ΙΝΑΝΕΠ) Θεσσαλίας. Τα στοιχεία αναλυτικά για κάθε έναν από τους τέσσερις νομούς δείχνουν ότι περισσότεροι από τους μισούς επιχειρηματίες σε κάθε περιοχή διαβλέπουν νέα επιδείνωση του κύκλου εργασιών τους μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες –ειδικά στα Τρίκαλα, επτά στους δέκα εκτιμούν ότι οι τζίροι θα μειωθούν ακόμη περισσότερο. Άμεσος αντίκτυπος αυτής της εξέλιξης είναι η μείωση της απασχόλησης, καθώς, όπως αποκαλύπτει η έρευνα, όχι μόνον επιβεβαιώθηκαν οι περσινές εκτιμήσεις για το 2010, αλλά επίκειται νέα επιδείνωση της απασχόλησης, καθώς πάνω από δύο στις δέκα επιχειρήσεις –με εξαίρεση το νομό Λάρισας- εκτιμούν πως θα αναγκαστούν να μειώσουν το προσωπικό τους μέσα στους επόμενους μήνες.

Εξαιρετικά αποκαλυπτικά είναι τα συγκριτικά στοιχεία της φετινής με την περσινή έρευνα, καθώς αποδεικνύεται ότι το 2009, δεν είχαν εκτιμηθεί σε όλη τους την έκταση οι επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης –κάτι που φάνηκε στις απαντήσεις του 2010, τόσο αναφορικά με το ποσοστό (πλήθος) των επιχειρήσεων που δήλωσαν τελικά μείωση του κύκλου εργασιών τους, όσο και με το ποσοστό εκείνων που δήλωσαν ή και εκτίμησαν μείωση του προσωπικού σε ποσοστό που κυμαίνεται περίπου στο 20%. Επίσης, εξαιρετικά ενδιαφέρον στοιχείο είναι η σημαντική αύξηση της «επιχειρηματικότητας ευκαιρίας», σε όλους τους νομούς –με την επιφύλαξη, ωστόσο, ότι οι Θεσσαλοί επιχειρηματίες φαίνεται ότι ακολουθούν το... κινεζικό ιδεόγραμμα «κρίση/ευκαιρία» –που είναι το ίδιο και για τις δύο έννοιες.

φωτ. αρχείου

Τέλος, η έλλειψη ρευστότητας εξακολουθεί να είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος που απειλεί την επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά φέτος, σε σχέση με πέρυσι, κερδίζει πόντους και ο ανταγωνισμός –φαινόμενο που εξηγείται καθώς με τη δραστική υποχώρηση της κατανάλωσης και τη μείωση της πελατείας, οι επιχειρήσεις αναγκάστηκαν να συγκρατήσουν τις τιμές τους, γεγονός που εξηγεί τις απαντήσεις τους στη σχετική ερώτηση.

Να σημειωθεί ότι η έρευνα πραγματοποιήθηκε για τις ανάγκες της ετήσιας μελέτης με τίτλο «Τοπική οικονομία & Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας που υλοποιεί με πρωτοβουλία του το Ινστιτούτου Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας από το 2006. Φέτος πραγματοποιήθηκε με την επιστημονική τεκμηρίωση και το συντονισμό του Ινστιτούτου Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας, η εκπόνηση της έρευνας και η συλλογή δεδομένων από Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ, και με την υποστήριξη του Δικτύου «Συνεργασία».

ΜΑΓΝΗΣΙΑ

Μικρή αύξηση της επιχειρηματικότητας ευκαιρίας καταγράφεται φέτος στο νομό Μαγνησίας, σε σχέση με το 2009, συγκεκριμένα το 43,6% των επιχειρηματιών δήλωσε ότι έναυσμα για την εκκίνηση της επιχείρησής του αποτέλεσε η εκμετάλλευση μιας επιχειρηματικής ευκαιρίας. Ενώ σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας του 2009 το ποσοστό αυτό ήταν 42,4%.

Καταγράφοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες, παρατηρούμε ότι η έλλειψη ρευστότητας συγκέντρωσε το 47,6% των απαντήσεων και ακολουθούν ο ανταγωνισμός και η μειωμένη πελατεία με 28,6%. Κατά το 2009 η έλλειψη ρευστότητας κυριαρχούσε ανάμεσα στα προβλήματα των επιχειρηματιών συγκεντρώνοντας το 56% των απαντήσεων αλλά και φέτος αποτελεί κυρίαρχο πρόβλημα στους περισσότερους κλάδους, με υψηλότερη τιμή να καταγράφεται στον κλάδο του Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου (67,7%).

Η διερεύνηση του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις του νομού Μαγνησίας εμφανίζει υψηλό βαθμό δυσκολίας και παρουσιάζει σχετική επιδείνωση σε σχέση με το 2009. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος του βαθμού δυσκολίας του οικονομικού περιβάλλοντος είναι 3,94 μονάδες (το 5 αποτελεί τον μέγιστο βαθμό δυσκολίας) ενώ στην έρευνα του 2009 ο αντίστοιχος δείκτης ήταν 3,79. Ο υψηλότερος βαθμός δυσκολίας του οικονομικού περιβάλλοντος καταγράφεται στον κλάδο των Ξενοδοχείων και Εστιατορίων (4,13 μονάδες) και ο χαμηλότερος στον κλάδο του Χονδρικού και Λιανικού Εμπορίου (3,74 μονάδες).

Ωστόσο όσον αφορά στην εξέλιξη της απασχόλησης σε σχέση με το 2009, το 69,7% των επιχειρηματιών δήλωσε πως ο αριθμός του προσωπικού έχει παραμείνει σταθερός. Μείωση προσωπικού δήλωσε το 23,2%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό μείωσης στην έρευνα του 2009 ήταν 28%. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύγκριση των απαντήσεων των επιχειρηματιών στην έρευνα του 2009 για την εκτίμηση της απασχόλησης κατά το 2010 σε σχέση με τα πραγματικά στοιχεία του 2010. Στην περίπτωση της μείωσης προσωπικού, ενώ το ποσοστό πρόβλεψης κατά το 2009 ήταν 12% η πραγματική τιμή για το 2010 έφτασε στο 23,2%.

Στον κλάδο των Ξενοδοχείων και Εστιατορίων ενώ το 31,8% των επιχειρηματιών έχουν μειώσει τον αριθμό των εργαζομένων τους σε σχέση με πέρυσι, η αντίστοιχη τιμή στην έρευνα του 2009 ήταν 30%. Σύμφωνα με την πρόβλεψη των επιχειρηματιών για την εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού για το 2011, το 68,8% εκτίμησε ότι θα παραμείνει σταθερό ενώ το 22,6% εκτιμά μείωση για τους επόμενους δώδεκα μήνες και αυτό ανέρχεται στο 40% στον κλάδο της Μεταποίησης. Αναφορικά με τον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων σε σχέση με το 2009, το 52,5% των επιχειρηματιών δήλωσε μείωση, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην έρευνα του 2009 ήταν 51%. Αύξηση του κύκλου εργασιών δήλωσε το 14,9% των επιχειρηματιών, με το ποσοστό στην έρευνα του 2009 να είναι 24%. Συγκρίνοντας τις απαντήσεις των επιχειρηματιών της έρευνας του 2009 για την εκτίμηση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το έτος 2010 σε σχέση με τα πραγματικά δεδομένα του 2010, παρατηρούμε ότι τα στοιχεία σε ορισμένες περιπτώσεις εμφανίζουν αποκλίσεις. Στην περίπτωση της μείωσης του κύκλου εργασιών της επιχείρησης ενώ, το ποσοστό πρόβλεψης ήταν 43% η πραγματική τιμή για το 2010 άγγιξε το 52,5%, ενώ στην περίπτωση της αύξησης η πρόβλεψη άγγιζε το 21%, ενώ η πραγματική τιμή για το 2010 έφτασε στο 14,9%.

Οι εκτιμήσεις των επιχειρηματιών για την εξέλιξη του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεών τους, τους επόμενους δώδεκα μήνες προβλέπουν μείωση σε ποσοστό 53,8%, ωστόσο το 37,6% των επιχειρηματιών προβλέπει σταθερότητα του κύκλου εργασιών στους επόμενους δώδεκα μήνες. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας του 2009, οι επιχειρηματίες που προέβλεπαν μείωση του κύκλου εργασιών της επιχείρησής τους, το 2010 αποτελούσαν το 43% του συνόλου. Όσον αφορά στους επιμέρους κλάδους, 62,5% είναι το ποσοστό των επιχειρηματιών των Κατασκευών και των Ξενοδοχείων και Εστιατορίων που προβλέπουν μείωση του κύκλου εργασιών για τον επόμενο χρόνο.

ΤΡΙΚΑΛΑ

Σημαντική αύξηση της επιχειρηματικότητας ευκαιρίας καταγράφεται στον νομό Τρικάλων σε σχέση με το 2009, συγκεκριμένα το 49,1% των επιχειρηματιών δήλωσε ότι έναυσμα για την εκκίνηση της επιχείρησής του αποτέλεσε η αντίληψη μιας επιχειρηματικής ευκαιρίας. Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας του 2009 η επιχειρηματικότητα ευκαιρίας συγκέντρωνε το 36,5%.

Καταγράφοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες, παρατηρούμε ότι η έλλειψη ρευστότητας συγκέντρωσε το 47,4% των απαντήσεων και ακολουθούν η μειωμένη πελατεία και ο ανταγωνισμός με 42,1% και 31,6% αντίστοιχα. Κατά το 2009 η έλλειψη ρευστότητας κυριαρχούσε ανάμεσα στα προβλήματα των επιχειρηματιών συγκεντρώνοντας το 56% των απαντήσεων.

Η διερεύνηση του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις του νομού Τρικάλων εμφανίζει υψηλό βαθμό δυσκολίας, ενώ παρουσιάζει σχετική αύξηση σε σχέση με πέρυσι. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος του βαθμού δυσκολίας του οικονομικού περιβάλλοντος είναι 4,18 μονάδες (το 5 αποτελεί τον μέγιστο βαθμό δυσκολίας) ενώ στην έρευνα του 2009 ο αντίστοιχος δείκτης ήταν 3,95.

Ωστόσο όσον αφορά στην εξέλιξη της απασχόλησης σε σχέση με πέρυσι, το 70,4% των επιχειρηματιών δήλωσαν πως ο αριθμός του προσωπικού τους έχει παραμείνει σταθερός. Μείωση προσωπικού δήλωσε το 22,2% ενώ το ποσοστό μείωσης στην έρευνα του 2009 ήταν 13,3%. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύγκριση των απαντήσεων των επιχειρηματιών στην έρευνα του 2009 για την εκτίμηση της απασχόλησης κατά το 2010 σε σχέση με τα πραγματικά στοιχεία του 2010. Αξίζει να επισημάνουμε ότι στην περίπτωση της αύξησης προσωπικού, ενώ το ποσοστό πρόβλεψης το 2009 ήταν 13% η πραγματική τιμή για το 2010 μόλις που ξεπέρασε το 7%, στην περίπτωση όμως της μείωσης η πρόβλεψη έφθανε το 9,3% ενώ η πραγματική μείωση προσωπικού το 2010 ξεπέρασε το 22%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόβλεψης των επιχειρηματιών για την εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού τους επόμενους δώδεκα μήνες, το 61,5% εκτίμησε ότι θα παραμείνει σταθερό ενώ το 30,8% εκτιμά μείωση για τους επόμενους δώδεκα μήνες.

Αναφορικά με τον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων σε σχέση με πέρυσι, το 56,4% των επιχειρηματιών δήλωσαν μείωση, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην έρευνα του 2009 ήταν 50,7%. Ωστόσο αύξηση του κύκλου εργασιών δήλωσε το 23,6% των επιχειρηματιών ενώ το ποσοστό στην έρευνα του 2009 ήταν 21,9%. Συγκρίνοντας τις απαντήσεις των επιχειρηματιών στην έρευνα του 2009 για την εκτίμηση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το 2010 σε σχέση με τα πραγματικά στοιχεία του 2010, παρατηρούμε ότι τα στοιχεία σε ορισμένες περιπτώσεις εμφανίζουν σημαντικές αποκλίσεις. Στην περίπτωση της μείωσης του κύκλου εργασιών της επιχείρησης ενώ, το ποσοστό πρόβλεψης ήταν 31,8% η πραγματική τιμή για το 2010 άγγιξε το 56,4%, ενώ στην περίπτωση της σταθερότητας η πρόβλεψη άγγιζε το 50% ενώ η πραγματική τιμή για το 2010 έφτασε στο 20%. Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση της αύξησης του κύκλου εργασιών όπου η πρόβλεψη και η πραγματική τιμή κινούνται σε παρόμοια επίπεδα.

Οι εκτιμήσεις των επιχειρηματιών για την εξέλιξη του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεών τους, τους επόμενους δώδεκα μήνες καταδεικνύουν μείωση με ποσοστό 67,3%, ωστόσο το 26,5% των επιχειρηματιών προβλέπουν σταθερότητα του κύκλου εργασιών στους επόμενους δώδεκα μήνες. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας του 2009, οι επιχειρηματίες που δήλωναν ότι προβλέπουν μείωση του κύκλου εργασιών της επιχείρησής τους, τους επόμενους δώδεκα μήνες αποτελούσαν το 31,8% του συνολικού δείγματος. Σταθερότητα είχαν δηλώσει το 40,9% ενώ αύξηση του κύκλου εργασιών τους επόμενους δώδεκα μήνες είχε δηλώσει το 27,3% του συνολικού δείγματος.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Σημαντική αύξηση της επιχειρηματικότητας ευκαιρίας καταγράφεται στον νομό Καρδίτσας σε σχέση με το 2009, συγκεκριμένα το 43,4% των επιχειρηματιών δήλωσαν ότι έναυσμα για την εκκίνηση της επιχείρησής τους αποτέλεσε η αντίληψη μιας επιχειρηματικής ευκαιρίας. Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας του 2009 η επιχειρηματικότητα ευκαιρίας συγκέντρωνε μόλις το 15%.

Καταγράφοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες, παρατηρούμε ότι η μειωμένη πελατεία συγκέντρωσε το 43,1% των απαντήσεων και ακολουθεί ο ανταγωνισμός με το 37,9% των απαντήσεων. Κατά το 2009 η έλλειψη ρευστότητας κυριαρχούσε ανάμεσα στα προβλήματα των επιχειρηματιών συγκεντρώνοντας το 37% των απαντήσεων.

Η διερεύνηση του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις του νομού Καρδίτσας εμφανίζει εξαιρετικά υψηλό βαθμό δυσκολίας, ενώ παρουσιάζει σημαντική αύξηση σε σχέση με πέρυσι. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος του βαθμού δυσκολίας του οικονομικού περιβάλλοντος είναι 4,67 μονάδες (το 5 αποτελεί τον μέγιστο βαθμό δυσκολίας) ενώ στην έρευνα του 2009 ο αντίστοιχος δείκτης ήταν 3,9.

Ωστόσο όσον αφορά στην εξέλιξη της απασχόλησης σε σχέση με πέρυσι, το 76,4% των επιχειρηματιών δήλωσαν πως ο αριθμός του προσωπικού τους έχει παραμείνει σταθερός. Μείωση προσωπικού δήλωσε το 16,4% ενώ το ποσοστό μείωσης στην έρευνα του 2009 ήταν 21,7%. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η σύγκριση των απαντήσεων των επιχειρηματιών στην έρευνα του 2009 για την εκτίμηση της απασχόλησης κατά το 2010 σε σχέση με τα πραγματικά στοιχεία του 2010. Αξίζει να επισημάνουμε ότι στην περίπτωση της αύξησης προσωπικού, ενώ το ποσοστό πρόβλεψης το 2009 ήταν 11,9% η πραγματική τιμή για το 2010 μόλις που ξεπέρασε το 7%, στην περίπτωση όμως της μείωσης η πρόβλεψη άγγιζε το 12% ενώ η πραγματική μείωση προσωπικού το 2010 ξεπέρασε το 16%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόβλεψης των επιχειρηματιών για την εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού τους επόμενους δώδεκα μήνες, το 69,2% εκτίμησε ότι θα παραμείνει σταθερό ενώ το 25% εκτιμά μείωση για τους επόμενους δώδεκα μήνες.

Αναφορικά με τον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων σε σχέση με πέρυσι, το 57,9% των επιχειρηματιών δήλωσαν μείωση, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στην έρευνα του 2009 ήταν 43,5%. Ωστόσο αύξηση του κύκλου εργασιών δήλωσε το 12,3% των επιχειρηματιών ενώ το ποσοστό στην έρευνα του 2009 ήταν 17,4%. Συγκρίνοντας τις απαντήσεις των επιχειρηματιών στην έρευνα του 2009 για την εκτίμηση του κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το 2010 σε σχέση με τα πραγματικά στοιχεία του 2010, παρατηρούμε ότι τα στοιχεία σε ορισμένες περιπτώσεις εμφανίζουν σημαντικές αποκλίσεις. Στην περίπτωση της μείωσης του κύκλου εργασιών της επιχείρησης ενώ, το ποσοστό πρόβλεψης ήταν 29,3% η πραγματική τιμή για το 2010 άγγιξε το 60%, ενώ στην περίπτωση της σταθερότητας η πρόβλεψη άγγιζε το 60% ενώ η πραγματική τιμή για το 2010 άγγιξε το 30%. Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση της αύξησης του κύκλου εργασιών όπου η πρόβλεψη και η πραγματική τιμή ταυτίζονται.

Οι εκτιμήσεις των επιχειρηματιών για την εξέλιξη του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεών τους, τους επόμενους δώδεκα μήνες καταδεικνύουν μείωση με ποσοστό 51%, ωστόσο σημαντικό είναι το ποσοστό των επιχειρηματιών που προβλέπουν σταθερότητα του κύκλου εργασιών στους επόμενους δώδεκα μήνες (41,2%). Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας του 2009, οι επιχειρηματίες που δήλωναν ότι προβλέπουν μείωση του κύκλου εργασιών της επιχείρησής τους, τους επόμενους δώδεκα μήνες αποτελούσαν το 29,3% του συνολικού δείγματος. Σταθερότητα είχαν δηλώσει το 58,5% ενώ αύξηση του κύκλου εργασιών τους επόμενους δώδεκα μήνες είχε δηλώσει το 12,2% του συνολικού δείγματος.

ΛΑΡΙΣΑ

Αν και τα αναλυτικά στοιχεία για το νομό Λάρισας δεν έχουν δοθεί ακόμη στη δημοσιότητα, σύμφωνα με τα πρώτα αποτελέσματα, πάνω από τους μισούς επιχειρηματίες (54,3%) δήλωσαν μείωση κύκλου εργασιών φέτος (35,4% δήλωσαν σταθερά αποτελέσματα τζίρων και ένα 10% αύξηση). Αντίστοιχο ήταν το ποσοστό και για το 2009, δηλαδή πάλι πέντε στους δέκα είχαν δηλώσει μείωση τζίρου, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι η περσινή πρόβλεψη για τον κύκλο εργασιών ήταν καλύτερη από τη φετινή πραγματικότητα: πέρυσι, 40% είχαν εκτιμήσει μείωση τζίρου για φέτος, ενώ στην πραγματικότητα το ποσοστό ξεπέρασε το 50%. Η πρόβλεψη των Λαρισαίων επιχειρηματιών για τον κύκλο εργασιών το 2011 είναι ακόμη πιο δραματική, καθώς το ποσοστό όσων διαβλέπουν νέα επιδείνωση φτάνει στο 57%.

Όσο για την απασχόληση, σε ποσοστό 17,6% οι επιχειρηματίες του νομού δήλωσαν μείωση προσωπικού (το αντίστοιχο ποσοστό για το 2009 ήταν 21% και η εκτίμηση για το 2010 ήταν 21,7%) –στοιχείο που, σε συνδυασμό με την πορεία των τζίρων, δείχνει ακριβώς ότι δεν είχαν διαφανεί στην πλήρη τους έκταση οι επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης, αλλά και πως οι ντόπιοι επιχειρηματίες τελικά κατέβαλαν όντως προσπάθειες για συγκράτηση των θέσεων απασχόλησης στις εταιρίες τους, κάτι που εμφανίζονται αποφασισμένοι να πράξουν και για το επόμενο διάστημα.

Οι εκτιμήσεις για το 2011, σε σχέση με την απασχόληση, εμφανίζουν πάλι ένα ποσοστό της τάξης του 17,5% να κάνει λόγο για περικοπές στο προσωπικό, με τη συντριπτική πλειοψηφία (81,3%) να δηλώνει ότι θα διατηρήσει τις θέσεις εργασίας.

ΔΗΛΩΝΕΙ ΣΤΗΝ «Ε» Ο ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΔΡ. **ΒΑΣ. ΓΕΡΟΔΗΜΟΣ**

Η παχυσαρκία χτυπά τους Θεσσαλούς μαθητές

«Θα ήθελα κλείνοντας να τονίσω ότι η παιδική ηλικία αποτελεί μια από τις κρισιμότερες περιόδους της ζωής μας διότι τότε υιοθετούνται συνήθειες οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν μελλοντικά, θετικά ή αρνητικά, την υγεία μας. Έτσι δράσεις που ωθούν τα παιδιά να υιοθετήσουν την καθημερινή άσκηση και να μάθουν να διατρέφονται σωστά είναι πολύ σημαντικές και θα πρέπει να υποστηρίζονται από γονείς, εκπαιδευτικούς και από την πολιτεία».

Αυτά δηλώνει σήμερα στην ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ο Δρ. Βασίλης Γεροδήμος, Επίκουρος Καθηγητής Αθλοπαιδιών του τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Από το 1999 έως το 2003 δίδαξε μαθήματα σχετικά με την προπονητική στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης ενώ από το 2003 έως σήμερα διδάσκει προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων άσκησης-προπόνησης στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Έχει γράψει τέσσερα (4) βιβλία και έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 40 μελέτες σε ξενόγλωσσα και ελληνικά περιοδικά σχετικές με τη φυσική κατάσταση, τις αθλοπαιδιές, την αξιολόγηση και την υγεία. Επίσης έχει συμμετάσχει σε μεγάλο αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων είτε ως επιστημονικός υπεύθυνος είτε ως επιστημονικός συνεργάτης. Τέλος είναι έμπειρος προπονητής φυσικής κατάστασης και έχει εργαστεί σε πολλές ομάδες καλαθοσφαίρισης υψηλού επιπέδου (Α1 κατηγορία) στην Ελλάδα και στην Πολωνία.

Συνέντευξη

στον Αποστόλη Ζώη

**** Τι έχουν δείξει μέχρι τώρα οι έρευνες που έχουν γίνει σε μαθητές της Θεσσαλίας ως προς τη διατροφή και τα επίπεδα της παχυσαρκίας;***

«Τα αποτελέσματα πρόσφατης μελέτης του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας σε μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης έδειξαν υψηλά ποσοστά (43,9%) υπέρβαρων ή παχύσαρκων μαθητών. Τα αποτελέσματα της μελέτης μας έρχονται να επιβεβαιώσουν αυτά άλλων μελετών που έγιναν τα προηγούμενα χρόνια σε όλη την Ελλάδα και να ενισχύσουν τις απόψεις όλων των σχετικών με το θέμα επιστημόνων οι οποίοι, παρατηρώντας από μελέτη σε μελέτη να αυξάνονται τα ποσοστά της παιδικής παχυσαρκίας στην Ελλάδα, υποστηρίζουν ότι πρέπει να γίνει κάτι αποτελεσματικό έτσι ώστε να αναστραφεί αυτή η κατάσταση.

Επίσης σύμφωνα με τη μελέτη μας φαίνεται ότι οι μαθητές δεν «συμπαθούν» και έτσι δεν καταναλώνουν συχνά τις πιο υγιεινές τροφές όπως τα φρούτα, το ψάρι, τα λαχανικά και τα όσπρια. Αντίθετα συμπαθούν τροφές που δεν πρέπει να καταναλώνονται καθημερινά όπως το κρέας. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη μελέτη μπορούν οι αναγνώστες σας να βρουν στην ιστοσελίδα www.healthykids.gr».

**** Σε ποιο σημείο κατά τη γνώμη σας εντοπίζεται το πρόβλημα; Φταίνε οι γονείς, οι εκπαιδευτικοί ή η όλη οργάνωση και δομή της κοινωνίας μας;***

«Τα τελευταία χρόνια, η μείωση της σωματικής δραστηριότητας των παιδιών εξαιτίας της αύξησης των υποχρεώσεών τους και της υιοθέτησης ενός καθιστικού τρόπου ζωής (τηλεόραση, Η/Υ), παράλληλα με την υιοθέτηση νέων καθημερινών συνηθειών για «πρόχειρη» και «γρήγορη» διατροφή, έχουν δημιουργήσει μια γενιά υποκινητικών και παχύσαρκων παιδιών, τα οποία αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας που υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής τους.

Τον κύριο ρόλο στη «διατροφική εκπαίδευση» των παιδιών διαδραματίζουν οι γονείς. Το μαγειρεμένο φαγητό μεσημέρι και βράδυ, η ποικιλία των τροφών (ψάρι, όσπρια, κρέας κ.ά.), η ύπαρξη σαλάτας και φρούτων καθημερινά στο τραπέζι είναι σημαντικά στοιχεία που θα βοηθήσουν το παιδί να μάθει να τρώει πιο σωστά. Στη συνέχεια οι εκπαιδευτικοί μέσω ειδικών εκδηλώσεων, μαθημάτων, εργασιών κ.ά. θα πρέπει να συμβάλουν και αυτοί με τη σειρά τους στην εκπαίδευση των μαθητών.

Τέλος φορείς όπως υπουργεία (Παιδείας, Υγείας κ.ά.), πανεπιστήμια κ.ά. θα πρέπει να συμβάλουν οργανώνοντας κεντρικές δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σχετικά με το θέμα της άσκησης και της διατροφής».

**** Υπάρχουν λύσεις; Και με ποιο τρόπο θα πρέπει να επιδιωχθούν; Ποιος ο ρόλος του σχολείου σε αυτή την περίπτωση;***

«Για όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος μπορούν να υπάρξουν λύσεις, η αποτελεσματικότητα των οποίων εξαρτάται από την έμφαση που θα δώσει η κοινωνία για να τις βρει. Όσον αφορά στο θέμα της παιδικής παχυσαρκίας γνωρίζουμε ότι η λύση είναι η άσκηση και η σωστή διατροφή. Άρα γνωρίζοντας την απάντηση θα πρέπει όλοι μαζί (πολιτεία, εκπαιδευτικοί και γονείς) να σχεδιάσουμε διάφορες δράσεις.

Μερικά παραδείγματα όπου μέσα από το σχολείο θα μπορούσαμε να εφαρμόσουμε δράσεις:

Καθημερινή άσκηση των παιδιών στο πλαίσιο του σχολείου.

Οργανωμένα προγράμματα αγωγής υγείας.

Μαθήματα σχετικά με τη διατροφή π.χ. στη Γερμανία στο πλαίσιο του μαθήματος της οικιακής οικονομίας οι μαθητές (αγόρια και κορίτσια) μαθαίνουν να μαγειρεύουν.

Για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της παιδικής παχυσαρκίας αποτελεσματικά θα πρέπει να εφαρμόζουμε δράσεις που συγχρόνως θα στοχεύουν στην αύξηση της φυσικής δραστηριότητας των παιδιών και στη βελτίωση της ποιότητας της διατροφής τους».

**** Πόσο σημαντική είναι η άσκηση; Γίνεται αυτή σωστά στα σχολεία σήμερα; Ή απλά πρόκειται για ένα ακόμα μάθημα που προστίθεται στα υπόλοιπα;***

«Η άσκηση είναι το καλύτερο «φάρμακο» τόσο για πρόληψη όσο και για αποκατάσταση πολλών ασθενειών. Έχουν γίνει πάρα πολλές μελέτες παγκοσμίως που αποδεικνύουν τη σημασία της άσκησης για την υγεία. Στο σχολείο σήμερα η Φυσική Αγωγή με τον τρόπο που γίνεται (συχνότητα, αναλυτικά προγράμματα, εγκαταστάσεις κ.ά.) έχει ελάχιστη σχέση με την προαγωγή της υγείας. Είναι κρίμα σε μια χώρα που από την αρχαιότητα έχει αναγνωριστεί η σημασία της άσκησης για την υγεία εμείς «οι πιο σύγχρονοι» να την αντιμετωπίζουμε με αυτόν τον τρόπο.

Το επιστημονικό προσωπικό σε όλα τα σχολεία υπάρχει (Καθηγητές Φυσικής Αγωγής). Αυτό που πρέπει να γίνει κεντρικά από το υπουργείο Παιδείας είναι επιτέλους να ενσωματωθεί στο πρόγραμμα των μαθημάτων του σχολείου η καθημερινή άσκηση. Τα προγράμματα σπουδών των σχολείων περιέχουν ένα «τεράστιο» αριθμό μαθημάτων μέσω των οποίων διοχετεύεται στα παιδιά ένας μεγάλος όγκος «πληροφοριών» που ποτέ δεν αφομοιώνουν. Έτσι πιστεύω ότι είναι πολύ πιο σημαντική, για το μέλλον τους, η διάθεση μιας σχολικής ώρας για την άσκηση των παιδιών μας».

**** Τι κάνει το τμήμα σας για να συμβάλλει και αυτό στην καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση του προβλήματος;***

«Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού έχει θέσει ως έναν από τους στόχους του «να συμβάλει στη συνειδητοποίηση από το λαό της σημασίας της άσκησης ως βασικού παράγοντα για τη βελτίωση της υγείας και της ποιότητας ζωής». Έτσι έχουμε οργανώσει πολλές σχετικές δράσεις με πιο πρόσφατη το πρόγραμμα που υλοποιήσαμε την προηγούμενη χρονιά στη Δυτική Θεσσαλία, με τίτλο «Φυσική Δραστηριότητα και Διατροφικές Συνήθειες Μαθητών Δυτικής Θεσσαλίας» και στόχους

α. την ενημέρωση των μαθητών για τις σύγχρονες διαστάσεις που έχει λάβει η Φυσική Αγωγή και ο αθλητισμός, αλλά και τις εφαρμογές της πληροφορικής σ' αυτόν τον τομέα,

β. την ευαισθητοποίηση των μαθητών, των γονέων και των εκπαιδευτικών σε θέματα, σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά ευρήματα που συνδέουν την άσκηση και τη φυσική δραστηριότητα με την υγεία και την ποιότητα ζωής και

γ. την εκπαίδευση των συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων, σε προτεινόμενες φυσικές δραστηριότητες και ενδεικνυόμενες διατροφικές και υγιεινές συνήθειες. Στο πλαίσιο του πιο πάνω προγράμματος διανεμήθηκαν 40.000 εκπαιδευτικά έντυπα σε όλους τους μαθητές της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των Νομών Τρικάλων και Καρδίτσας, έγιναν δύο μεγάλες εκδηλώσεις στα Τρίκαλα και στην Καρδίτσα και κατασκευάστηκε η εκπαιδευτική και ενημερωτική ιστοσελίδα www.healthykids.gr την οποία προσκαλούμε να εξερευνήσουν οι αναγνώστες σας με τα παιδιά τους.

Λόγω της μεγάλης απήχησης που είχε το πρόγραμμα στα Τρίκαλα και την Καρδίτσα η επιστημονική ομάδα του Τμήματός μας έχει σχεδιάσει ένα νέο πρόγραμμα μεγαλύτερης εμβέλειας (για όλη τη Θεσσαλία) και βρισκόμαστε σε αναζήτηση οικονομικής υποστήριξης».

**** Και η Πολιτεία; Είναι αρωγός σε αυτήν προσπάθεια;***

«Από την πολιτεία κατά καιρούς χρηματοδοτούνται κάποιες δράσεις οι οποίες δεν είναι πάντα αποτελεσματικές. Πολύ απογοητευτική είναι επίσης και η χρηματοδότηση δράσεων από την τοπική αυτοδιοίκηση. Αντίθετα πολλές από τις δράσεις που οργανώνει το τμήμα μας χρηματοδοτούνται από διάφορες εταιρίες μέσω των προγραμμάτων «κοινωνικής ευθύνης» που αναπτύσσουν.

Το πρόγραμμα «Φυσική Δραστηριότητα και Διατροφικές Συνήθειες Μαθητών Δυτικής Θεσσαλίας» που οργάνωσε την περυσινή χρονιά το Τμήμα μας έγινε με τη χρηματοδότηση του Εργοστασίου Γάλακτος Τρικάλων (ΤΡΙΚΚΗ). Η πιο πάνω εταιρία είναι αρωγός και στη νέα προσπάθεια του τμήματός μας όμως αναζητούμε και άλλες εταιρίες που θα ήθελαν να συνεργαστούν μαζί μας.

Εύχομαι μέσω της εφημερίδας σας να ευαισθητοποιηθούν και άλλες εταιρίες και να μπορέσουμε να υλοποιήσουμε το νέο πρόγραμμα που έχουμε σχεδιάσει και θα είναι σχετικό με την άσκηση, τη διατροφή και την υγεία των Θεσσαλών.

Θα ήθελα κλείνοντας να τονίσω ότι η παιδική ηλικία αποτελεί μια από τις κρισιμότερες περιόδους της ζωής μας διότι τότε υιοθετούνται συνήθειες οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν μελλοντικά, θετικά ή αρνητικά, την υγεία μας. Έτσι δράσεις που ωθούν τα παιδιά να υιοθετήσουν την καθημερινή άσκηση και να μάθουν να διατρέφονται σωστά είναι πολύ σημαντικές και θα πρέπει να υποστηρίζονται από γονείς, εκπαιδευτικούς και από την πολιτεία».